

instituto argentino
de cultura gallega
centro gallego de Bs.A.s.

Bos Aires, 14 de novembro de 1979.-

Señor D. Luis Tobio Fernández
Benetero, 5 1º
Madrid, 16

Para o seu conocemento, adxuntamos o manifesto que as Entidades representativas da colectividade galega de Bos Aires, emitiron con relación ao disposto polo Goberno Español, sobre da incorporación do Idioma Galego ao Sistema Educacional de Galicia.-

Saudan a vostede coa mais outa consideración.

Rodolfo A. González
Rodolfo A. González
Segredario

Laureano Rodríguez
Laureano Rodríguez
Presidente

MANIFESTO DA COLECTIVIDADE GALEGA DE BUENOS AIRES

No boletín oficial de Madrid, do 20 de agosto diste ano, pubricóuse unha disposición do Goberno Hespañol de extraordinaria trascendencia pra o pobo galego. Trátase dunha Real Orden pola cal se incorpora o Idioma Galego ao sistema educacional de Galicia. Fica así, a lingua galega, equiparada oficialmente a lingua castelán no ámbito do insino na nacionalidade histórica galega.-

Con elo se ven a rectificar a grave inxusticia que o Goberno Central hespañol cometera coa belida lingua do pobo galego, ao pospoñela, pois equivaléu a despreciar a unha das próximas línguas da Europa Occidental.-

ORIGE, DESENROLLO E PRESTIXIO DA LINGUA GALEGA

O idioma galego nasceu a par do castelán. Os dous provénen da lingua latina que o Imperio Román impuxo cando invadiu a península ibérica. Mais, o idioma galego atadou ao principio unha amplitud e desenrollo maior que o castelán. Extendéuse por casi toda a península. O galego foi a lingua de reises e da nobreza. Como é ben sabido, o Rei Sabio Alfonso X, escrebiu en galego suas afamadas Cantigas a Santa María, e asegún o afirmou o esgrégio polígrafo Menéndez Pelayo, -recollendo manifestacións do Marqués de Santillana,- en idioma galego se escribiron as primeiras composicións líricas da Hespeña.-

A lingua galega deu orixe a portuguesa, e xuntas produxeron a poética máis belida e importante da idade media na Europa de occidente, recollida nos famosos Canzoerios Galaico-Portugueses descubertos nas bibliotecas Vaticana, Colucci-Branzutti e Ajuda, que son verdadeiras xoias da literatura universal.-

Esi era de outa a xerarquía da lingua galega, hasta que, no Século XV a católica Isabel Ira. usurpou a sua sobriña Doña Xohana, lexitima herdeira de seu pai Enrique IV, o reino de Castilla e mandou tropas mercenarias a invadir a Galicia ea "domala", asegún rotunda afirmación do cronista castelán Zurita, por se haber mantido fidel a公主 Doña Xohana. A "Doma" consisteu en decapitar ao mariscal Pardo de Cela, valente defensor das terras galegas, e en arrincar de Galicia aos restantes membros da sua nobreza, obligándooos a se instalaren en Castilla. Deixou esi a Galicia sen a sua élite cultural e reitora, sustituíndoos por rexidores casteláns, quenes desbotaron a lingua galega dos organismos oficiais, das escolas, dos documentos públicos, e das igrexias, ficando a lingua galega relegada aos labregos e mariñeiros que a acocharon garimosamente nos seus nobres peitos ea mantiveron viva nos seus beizos. E así se deu a milagre de que supervivise, si ben dun xeito tristemente esmorecente, ao traveso de cásique catro séculos, non embargantes as rexas protestas de patriotas galegos, como os célebres curas de Fruíme e tamén do esgrégio fraude padre Sarmento, xenial filólogo e apaixonado panexerista do idioma galego. Longa tempada cuatrisecular, na que a cultura galega estivo sen latexar, metida nunha noite pecha, hasta que no século derradeiro, no século XIX, se deron as fulxentes lumieiras de extraordinarios poetas: a grandeira Rosalia de Castro, o barbero Pondal, o rebelde Curros Enríquez, o enxebre Leiras Pulpeiro, o ceguiño Lamas Carvajal e o

Con elo se ven a rectificar a grave inxusticia que o Goberno Central hispánio cometera ca belida língua do pobo galego, ao pospoñela, pois equivaléu a despreciar a unha das príncipes línguas da Europa Occidental.-

ORIXE, DESENROLLO E PRESTIXIO DA LINGUA GALEGA

O idioma galego nasceu a par do castelán. Os dous proveñen da lingua latina que o Imperio Román impuxo cando invadiu a península ibérica. Mais, o idioma galego estadou ao principio unha amplitud e desenvolvemento maior que o castelán. Extendéuse por casi toda a península. O galego foi a lingua de reis e da nobreza. Como é ben sabido, o Rei Sabio Alfonso X, escrebiu en galego suas afamadas Cantigas a Santa María, e asegún o afirmou o esgrégio polígrafo Menéndez Pelayo, -recollendo manifestacións do Marqués de Santillana,- en idioma galego se escribiron as primeiras composicións líricas da Hespeña.-

A lingua galega deu orixe a portuguesa, e xuntas produxeron a poesía máis belida e importante da idade media na Europa de occidente, recollida nos famosos Canzoerios Galaico-Portugueses descubertos nas bibliotecas Vaticana, Colucci-Brancutti e Ajuda, que son verdadeiras xoias da literatura universal.-

Esi era de outa a xerarquía da lingua galega, hasta que, no Século XV a católica Isabel Ira. usurpou a sua sobriña Doña Xohana, lexitima herdeira de seu pai Enrique IV, o reino de Castilla e mandou tropas mercenarias a invadir a Galicia ea "domala", asegún rotunda afirmación de cronista castelán Zurita, por se haber mantido fidel a公主 Doña Xohana. A "Doma" consisteu en decapitar ao mariscal Pardo de Cela, valente defensor das terras galegas, e en arrincar de Galicia aos restantes membros da sua nobreza, obligándoo a se instalaren en Castilla. Deixou esi a Galicia sen a sua élite cultural e reitora, substituíndo por rexidores casteláns, quenes desbotaron a lingua galega dos organismos oficiais, das escolas, dos documentos públicos, e das igrexias, ficando a lingua galega relegada aos labregos e mariñeiros que a acoccharon garimosamente nos seus nobres peitos ea mantiveron viva nos seus beizos. E así se deu a milagre de que supervivise, si ben dun xeito tristemente esmorecente, ao traveso de cásique catro séculos, non embargantes as rexas protestas de patriotas galegos, como os célebres curas de Fruíme e tamén do esgrégio fraude padre Sarmiento, xenial filólogo e apaixonado panixerista do idioma galego. Longa tempada cuatrisecular, na que a cultura gallega estivo sen latexar, metida nunha noite pecha, hasta que no século derradeiro, no século XIX, se deron as fulxentes lumieiras de extraordinarios poetas: a grandeira Rosalía de Castro, o barbero Pondal, o rebelde Curros Enríquez, o enxebre Leiras Pulpeiro, o ceguiño Lamas Carvajal eo arzobispo Lago González, quenes recollerón dos beizos de labregos e mariñeiros as débiles expresións dunha lingua xa depauperada, ea fixeron revivir; e cas suas xeniales composicións poéticas a reforzeceron ea ergueron no outo nivel da mellor poesía moderna da época. Con elo, a literatura en idioma galego, adequeriu prestixio universal. Afamados poetas non gallegos,-

////....

/// como o andaluz Federico García Lorca e os arxentinos Eduardo Jorge Bosco, Amado Villar e Francisco Luis Bernárdez, escrebiron belídos poemas en lingua galega.-

Na "Longa Noite de Pedra", da dictadura, na que reacudeceu o centralismo hispánol, de novo sofreu esfriado perseguição a lingua galega. De novo se quixo facela desaparecer, mais novamente a lingua galega foi mais forte que seus perseguidores. Cando rematou a "Longa Noite de Pedra", e voltaron a se alceder na Hespaña as luces da libertade e da democracia , dándose o milagreiro rexurdimento dunha xuventude universitaria que, patrióticamente, se adicou a falar, a escribir ea cantar na lingua galega dos labregos e mariñeiros gallegos. De novo a pátria Galicia saiu trunfante .-

A Colectividade gallega de Buenos Aires, que tantísimo loitou polo erguemento da lingua galega, rexistra compreñida a actitude do Goberno da Hespaña, refrexada na devandita Real Orden, pois elo comporta un pleno recoñecemento da xerarquia do Idioma galego, equiparéndoo oficialmente ao Idioma Casteláñ no desenrollo do sistema educacional de Galicia.-

REGRAMAMOS PRENOS DIREITOS PRA LÍNGUA GALEGA

Diantre diso acontecemento histórico, a Colectividade Gallega da República Arxentina, representada polas meirandes institucións que suscriben iste Manifesto, xunguida na común angueira de que Galicia poida abranguer un vindoiro que encha as necesidades de progreso e libertade que cobiza o seu pobo, cumple coa patriótica obriga de lle facer chegar as autoridades do Goberno da Hespaña, as da Xunta de Galiza ea opinión cívica en xeral, as angueiras de reivindicación democrática e comunitaria, que foron os fitos encol dos cales, en todo-los intres, se moveran en cumprimento das suas labouras societarias. Empriso é, que cumple manifestar, que os centos de miles de gallegos que residen nas nacións do Plata, acollen con enovada esperanza, a devandita Real Orden, en que mostra un favorábel troque da mentalidade das autoridades hispáneas no tocante aos dereitos do noso pobo. Mais sin que, por elo, se hachan,-nun moiito menos-, satisfeitos saus deseños de soerguemento da nosa fala, posto que é imprescindible que na lingua materna da nación galega, se afínque toda a lexistación atinxentes as tarefas educativas do noso país, asegún as exigencias básicas formuladas pola UNESCO, no senso de que, o insino primario, ten de ser impartido aos nenos na lingua das suas maeis.-

Dai que, rexia e urxentamente, demandamos das autoridades correspondentes:

Que a lingua galega sexa recoñecida como idioma básico e obligatorio no cal se afínque toda metodoloxía didáctica do maxisterio de Galiza.-

INSTITUTO ARXENTINO DE CULTURA GALEGA

LAUREANO RODRÍGUEZ
PRESIDENTE

Instituto Argentino de Cultura Galega
Centro Gallego de Buenos Aires.-

B. Marín

A.B.C. de Corcubión

